

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Sciences

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

MODERNÍ TRENDY V PÉČI O SENIORY – VÝZVY PRO 21. STOLETÍ

MODERN TRENDS IN SENIOR CARE – 21st CENTURY CHALLENGES

13.–14. října 2020

13th–14th October 2020

Clarion Congress Hotel České Budějovice, CZ

České Budějovice 2020

MODERNÍ TRENDY V PÉČI O SENIORY – VÝZVY PRO 21. STOLETÍ

(13.–14. října 2020; Clarion Congress Hotel České Budějovice)

Konference je realizována Zdravotně sociální fakultou Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a reaguje na aktuální problematiku péče o seniory nejen v České republice, ale i v zahraničí.

Zaměření konference:

Stárnutí obyvatel představuje klíčové téma, které zasahuje do všech oblastí života lidí v České republice a je stěžejním tématem řešeným jak individuálně, regionálně, tak i na národní a mezinárodní úrovni. Klíčovými tématy konference jsou nové trendy a příklady dobré praxe v péči o seniory v pobytových zařízeních s ohledem na zapojení multidisciplinárních týmů, a to v České republice, ale též ve vybraných státech Evropy. Cílem konference je podněcovat a rozšiřovat rozvoj nových trendů a inovativních postupů v rámci péče o seniory a tím přispět ke zvýšení kvality poskytovaných služeb i ke zvýšení kvality života samotných seniorů.

MODERN TRENDS IN SENIOR CARE – 21st CENTURY CHALLENGES

(13th–14th October 2020; Clarion Congress Hotel České Budějovice, CZ)

The conference is organized by the Faculty of Health and Social Sciences of the University of South Bohemia in České Budějovice and addresses current topics in senior care not only in the Czech Republic, but also abroad.

Focus of the conference:

Population ageing is a key issue affecting all aspects of life of people in the Czech Republic and it is a major topic being solved individually, regionally as well as on a national and international level. The key topics of the conference are new trends and good practice examples in senior care in residential facilities with regard to multidisciplinary team involvement, not only in the Czech Republic, but also in selected European countries. The aim of the conference is to inspire and broaden the development of new trends and innovative practices in senior care and thereby to contribute to the improvement of the provided service quality and to improve the quality of life of the seniors themselves.

www.seniokonference.cz

PROGRAM KONFERENCE

Úterý 13. 10. 2020 – moderuje doc. PhDr. Adéla Mojžíšová, Ph.D.

08:00–09:00 REGISTRACE ÚČASTNÍKŮ

09:00–09:30 Slavnostní zahájení konference:

- děkanka ZSF JU
- rektor Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích
- náměstkyně pro řízení sekce podpory seniorů Ministerstva práce a sociálních věcí ČR
- ředitelka Ústavu sociálních a speciálněpedagogických věd ZSF JU

09:30–09:50 ING. OLGA BASTLOVÁ; PHDR. JAROSLAVA KOTALÍKOVÁ
Sociální služby pro seniory v Táboře

10:00–10:20 PHDR. PAVLA BERGMANNOVÁ
Péče o seniora v rodinách s dětmi – dílčí zpráva z terénního
šetření

10:30–10:50 PHDR. EVA PROCHÁZKOVÁ, PH.D.
Biografie jako součást nefarmakologické terapie v péči
o seniory s demencí

11:00–11:20 COFFEE BREAK

11:20–11:45 LAURA JUVIK (Dánsko)
Daily life in a cohousing community for mixed ages and
an introduction to the origin and state of cohousing
communities in Denmark

11:50–12:20 IRMGARD KRAVOGEL (Rakousko)
Aging in place – the power of cohousing

12:30–12:50 ING. ELIŠKA HÁJKOVÁ
Péče o seniory v domácím prostředí

13:00–14:00 OBĚD

14:00–14:20 MGR. MIROSLAVA KOUŘILOVÁ
Zkušenosti s Namasté Care v Domově pro seniory Strážnice

14:30–14:50 MGR. ET MGR. KATARÍNA LEVICKÁ, PHD. (Slovenská republika)
Montessori a demencia

- 15:00–15:20 PHDR. MIROSLAV BARTÁK, PH.D.
Cohousing v Nizozemsku
- 15:30–15:45 COFFEE BREAK
- 15:45–16:05 MGR. ET MGR. JAROSLAVA ŠIBRAVOVÁ
Důstojné stárnutí
- 16:15–16:35 PHDR. LENKA MOTLOVÁ, PH.D.
Sociální vyloučení u seniorů 65+ žijících ve vlastní domácnosti
a v obytných sociálních službách

Středa 14. 10. 2020 – Odborné workshopy

1. sekce – moderují:

MGR. VLADIMÍRA HOLCZEROVÁ; PHDR. MAREK ZEMAN, PH.D.
Příklady dobré praxe – domovy pro seniory

2. sekce – moderují:

MGR. DAGMAR DVOŘÁČKOVÁ, PH.D.; DOC. MGR. ET MGR. JITKA VACKOVÁ, PH.D.
Příklady dobré praxe – domovy se zvláštním režimem

3. sekce – moderují:

DOC. PHDR. ADÉLA MOJŽÍŠOVÁ, PH.D.; PHDR. VĚRA STASKOVÁ, PH.D.
Příklady dobré praxe – domácí péče, domy s pečovatelskou
službou

CONFERENCE PROGRAMME

Tuesday 13th October 2020 – moderated by: Adéla Mojžíšová

08:00–09:00 REGISTRATION OF PARTICIPANTS

09:00–09:30 Conference opening ceremony:

- Dean of the Faculty of Health and Social Sciences of the University of South Bohemia in České Budějovice
- Rector of the University of South Bohemia in České Budějovice
- Deputy Minister of the Senior Support Section of the Ministry of Labour and Social Affairs of the Czech Republic
- Director of the Institute of Social and Special-pedagogical Sciences of the Faculty of Health and Social Sciences of the University of South Bohemia

09:30–09:50 OLGA BASTLOVÁ; JAROSLAVA KOTALÍKOVÁ (Czech Republic)
Social services for seniors in Tábor

10:00–10:20 PAVLA BERGMANNOVÁ (Czech Republic)
Elder care in families with children – partial report from a field survey

10:30–10:50 EVA PROCHÁZKOVÁ (Czech Republic)
Biographical approach as a part of non-pharmacological therapy in the care of seniors with dementia

11:00–11:20 COFFEE BREAK

11:20–11:45 LAURA JUVIK (Denmark)
Daily life in a cohousing community for mixed ages and an introduction to the origin and state of cohousing communities in Denmark

11:50–12:20 IRMGARD KRAVOGEL (Austria)
Aging in place – the power of cohousing

12:30–12:50 ELIŠKA HÁJKOVÁ (Czech Republic)
Elder care in a home environment

13:00–14:00 LUNCH

14:00–14:20 MIROSLAVA KOUŘILOVÁ (Czech Republic)
Experience with Namasté Care in the Retirement Home in Strážnice

- 14:30–14:50 KATARÍNA LEVICKÁ (Slovak Republic)
Montessori and dementia
- 15:00–15:20 MIROSLAV BARTÁK (Czech Republic)
Cohousing in the Netherlands
- 15:30–15:45 COFFEE BREAK
- 15:45–16:05 JAROSLAVA ŠIBRAVOVÁ (Czech Republic)
Aging with dignity
- 16:15–16:35 LENKA MOTLOVÁ (Czech Republic)
Social exclusion of seniors 65+ living in their homes and
residential care facilities for seniors

Wednesday 14th October 2020 – Workshops

1st section – moderated by:

VLADIMÍRA HOLCZEROVÁ; MAREK ZEMAN

Good practice examples – retirement homes

2nd section – moderated by:

DAGMAR DVOŘÁČKOVÁ; JITKA VACKOVÁ

Good practice examples – homes with special regimen

3rd section – moderated by:

ADÉLA MOJŽÍŠOVÁ; VĚRA STASKOVÁ

Good practice examples – home care, residential care homes

Krátké anotace jednotlivých příspěvků
s medailonky přednášejících

Annotations of the individual
contributions with brief information
about the authors

Cohousing v Nizozemsku

Miroslav Barták

Univerzita Karlova, 1. LF a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, Klinika adiktologie, Praha, Česká republika

ANOTACE

Cílem příspěvku je na základě dostupné evidence představit vývoj komunitního bydlení seniorů v Nizozemsku od jeho počátků v osmdesátých letech 20. století do současnosti. Pozornost bude věnována nejen akademickému popisu vývoje, se zaměřením na výhody a nevýhody tohoto typu bydlení ve světle akademického výzkumu, ale také na dostupnou dokumentaci aktuálního fungování těchto komunit. Představena bude také aktuální komunikace tématu v Nizozemsku prostřednictvím sociálních sítí (Facebook).

MEDAILONEK

PhDr. Miroslav Barták, Ph.D., absolvent bakalářského oboru Sociální práce na FSE UJEP v Ústí nad Labem a magisterského a doktorského studia oboru Veřejná a sociální politika na FSV UK. Aktuálně působí jako vysokoškolský učitel na Klinice adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze. Přednáší témata veřejnozdravotních intervencí a sociální politiky. Je autorem několika monografií na téma zdravotní ekonomika a politika a autorem a spoluautorem více než 50 recenzovaných publikací v oblasti ekonomiky zdraví, závislosti a sociální politiky. Realizoval a realizuje některá výzkumná šetření pro aktéry na národní, regionální i mezinárodní úrovni. Spolupracuje se zástupci státní správy i územní samosprávy. Na Zdravotně sociální fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích přednáší předměty v oblasti sociální politiky.

KONTAKT/CONTACT:

Miroslav Barták, Univerzita Karlova, 1. LF a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, Klinika adiktologie, Apolinářská 4, 128 00 Praha 2, Česká republika
E-mail: miroslav.bartak@lf1.cuni.cz

Cohousing in the Netherlands

Miroslav Barták

Charles University, the First Faculty of Medicine and General University Hospital in Prague Addictology Clinic, Prague, Czech Republic

ANNOTATION

The contribution seeks to use available evidence to present development of community housing of seniors in the Netherlands since its beginnings in 1980s up to now. Attention will be paid not only to academic description of the development with a focus on advantages and disadvantages of this type of housing in the light of academic research but also on available documentation about the current functioning of those communities. The contribution will also present current communication of this topic in the Netherlands via social networks (Facebook).

ABOUT THE AUTHOR

PhDr. Miroslav Barták, Ph.D., got his bachelor degree in social work at the Faculty of Social and Economic Studies at the Jan Evangelista Purkyně University in Ústí nad Labem and his master's and doctoral degrees in public and social policies at the Faculty of Social Sciences of the Charles University in Prague. Currently, he teaches at the Addictology Clinic of the First Faculty of Medicine and General University Hospital in Prague. He gives lectures on topics dealing with public health interventions and social policy. He is an author of several monographies on health economics and policy and he has authored and coauthored more than 50 reviewed publications on health economics, addictions and social policy. He conducted and he is still involved in research surveys for various regional, national and international entities. He cooperates with representatives of state administration and local governments. At the Faculty of Health and Social Sciences of the University of South Bohemian in České Budějovice, he teaches lectures in subjects dealing with social policy.

Sociální služby pro seniory v Táboře

Olga Bastlová ¹, Jaroslava Kotalíková ²

¹ Městský úřad Tábor, Česká republika

² G-centrum Tábor, Česká republika

ANOTACE

V úvodu bude podán přehled údajů k demografickému vývoji ČR, Jihočeského kraje podle ČSÚ (počet obyvatel, počet osob nad 65 let atd.), komentář, opatření. Město Tábor – informace, zajímavosti o městě. Popis možností nabídek kulturního, společenského, sportovního života obyvatel nad 55+/seniorů, péče o seniory v Táboře. Dále budou představeny jednotlivé služby G-centra Tábor a Kontaktního centra pro seniory v Táboře (bezpečnost seniorů).

MEDAILONKY

Ing. Olga Bastlová je od roku 2010 místostarostkou města Tábora a od roku 2012 zastupitelkou Jihočeského kraje, ve své politické gesci má sociální věci a školství. Vystudovala vysokou školu ČVUT v Praze – fakultu stavební, je absolventkou studia Oceňování nemovitostí a Studia – doplňkové pedagogické. Politicky se angažovala v iniciaci a následném předložení a prosazování věcí podporujících a vylepšujících sociální oblast pro obyvatele v Táboře. Předložila vyhlášku omezující herny ve městě, návrh na stipendium pro nadané studenty ze sociálně slabého prostředí, návrh na zajištění dostupnosti služby péče pro děti do tří let věku, rozšíření služeb pro lidi bez domova, zřízení babyboxu a i návrh na – nyní již započaté ve své realizaci – nové Centrum pro seniory s myšlenkou tzv. třífázového bydlení, tedy realizace v jedné oblasti a blízkosti domu pro seniory, domu s pečovatelskou službou a domu se zvláštním režimem.

PhDr. Jaroslava Kotalíková je ředitelkou G-centra Tábor od r. 2009, členkou Výkonné rady APSS ČR a předsedkyní JČK APSS ČR.

KONTAKT/CONTACT:

Olga Bastlová, Městský úřad Tábor, Žižkovo nám. 2, 390 15 Tábor, Česká republika; e-mail: olga.bastlova@mutabor.cz

Jaroslava Kotalíková, G-centrum Tábor, kpt. Jaroše 2958, 390 03 Tábor, Česká republika; e-mail: jaroslava.kotalikova@gcentrum.cz

Social services for seniors in Tábor

Olga Bastlová¹, Jaroslava Kotalíková²

¹ *Town Office Tábor, Czech Republic*

² *G-centrum Tábor, Czech Republic*

ANNOTATION

The contribution includes an overview of demographic development in the South Bohemian region in the Czech Republic, as provided by the Czech Statistical Office (its population, the number of persons over 65 years of age etc.), commentary and measures. The contribution provides information and interesting facts about the town of Tábor. We will describe offers of cultural, social and sports opportunities for the residents aged 55+/seniors and senior care services available in Tábor. We will present individual services of G-centrum Tábor and the Contact Center for Seniors in Tábor (security services).

ABOUT THE AUTHORS

Ing. Olga Bastlová, Vice Mayor of Tábor since 2010, and a member of the Regional Council of the South Bohemian region since 2012; she focuses on social affairs and education. She graduated from the Czech Technical University in Prague, Faculty of Civil Engineering; she also graduated from a real estate appraisal course and supplementary pedagogical course. She was involved in the initiation and subsequent preparation and implementation of policies supporting and improving social situation of people in Tábor, she introduced a decree to limit gambling facilities in the town, she prepared a proposal to grant scholarships to gifted students from socially disadvantaged families, a proposal for better availability of care for children under 3 years of age, a proposal to expand services for the homeless, to install a babybox and also a proposal for a new Center for Seniors, which is currently being implemented, with the idea of the so-called three-phase housing – specifically a residential home for senior citizens, a senior home with community care services and a senior home with a special regime.

PhDr. Jaroslava Kotalíková has been the Director of G-centrum Tábor since 2009; she is a member of the Executive Committee of the Association of Providers of Social Services in the Czech Republic (APSS ČR) and Chairwoman of the South Bohemian section of APSS ČR.

Péče o seniora v rodinách s dětmi – dílčí zpráva z terénního šetření

Pavla Bergmannová

Krajský úřad Jihočeského kraje, odbor sociálních věcí, České Budějovice, Česká republika

ANOTACE

Odbor sociálních věcí Jihočeského krajského úřadu prostřednictvím výzkumné agentury provedl v roce 2018 terénní šetření mezi rodinami Jihočeského kraje. Kromě jiných témat byla významná část dotazníku věnována problematice péče o seniory v rodině. Vhodně formulovanými otázkami se podařilo identifikovat pětinu respondentů, kteří nějakým způsobem poskytují v rámci rodiny podporu seniorům. Výzkum přináší informace například o tom, jaké konkrétní činnosti rodiny pro své seniory vykonávají, jak často a v jakém rozsahu, kdo všechno se na pomoci podílí, nakolik je poskytování pomoci pro respondenty zatěžující, zda je pro ně snadné najít další podporu v případě, že by sami nemohli pomoc poskytnout.

MEDAILONEK

PhDr. Pavla Bergmannová je socioložka a analytička. Vystudovala logiku a sociologii na Filozofické fakultě UK v Praze. Postupně pracovala jako vědecká pracovnice a analytička v Sociologickém ústavu AVČR v týmu sociální stratifikace, v Ústavu pro informace ve vzdělávání a ve Středisku vzdělávací politiky UK. Jednotčím tématem její práce v akademickém sektoru byla problematika vzdělanostních nerovností a komparativní analýzy vzdělávacích systémů. Před nástupem na mateřskou dovolenou pracovala na pozici „senior analyst“ v americké společnosti IDC, která analyzuje trhy s informačními technologiemi. Po mateřské dovolené pracuje pro OSOV JKÚ jako socioložka, analytička a metodoložka.

KONTAKT/CONTACT:

Pavla Bergmannová, Krajský úřad Jihočeského kraje, odbor sociálních věcí,
České Budějovice, Česká republika
E-mail: bergmann.pavla@gmail.com

Elder care in families with children – partial report from a field survey

Pavla Bergmannová

The Regional Office of the South Bohemian region, Department of Social Affairs, České Budějovice, Czech Republic

ANNOTATION

In 2018, the department of social affairs in the South Bohemian Regional Office performed a field survey of families in the South Bohemian Region. Apart from other topics, one important part of the questionnaire dealt with caring for the elderly in families. Using appropriate questions, the survey was able to identify one fifth of the respondents who provide some kind of support to the elderly in their families. The survey has provided for example information about specific activities performed by the families for their senior members, how often they are performed, what is their scope and who is involved, how burdensome these services are for the respondents and whether they can easily find help in case they are unable to provide the needed support themselves.

ABOUT THE AUTHOR

PhDr. Pavla Bergmannová is a sociologist and analyst. She studied logic and sociology at the Faculty of Arts of the Charles University in Prague. She worked as a researcher and analyst in the Institute of Sociology of the Czech Academy of Sciences in a social stratification team, in the Institute for Information in Education and in the Education Policy Centre of the Charles University. A unifying theme of her academic work was inequality in education and comparative analyses of education systems. Before her maternity leave, she held the position of a senior analyst in the US company IDC which analyzes IT markets. Now she works for the Department of Social Affairs of the Regional Office of the South Bohemian region as a sociologist, analyst and methodologist.

Péče o seniory v domácím prostředí

Eliška Hájková

Ledax o.p.s., České Budějovice, Česká republika

ANOTACE

Zůstat co nejdéle v domácím prostředí je přáním mnoha seniorů. I při snižující se soběstačnosti člověka není mnohdy toto přání nereálné. Kromě výpomoci rodiny existují možnosti využití různých typů terénních služeb – ať se jedná o drobnou výpomoc v domácnosti, dovoz oběda, zajištění doprovodu k lékaři, ošetření nebo rehabilitaci přímo doma, či o péči o umírající. V rámci příspěvku jsou představeny terénní sociální a zdravotní služby pomáhající seniorům zvládat doma běžné úkony i obtížné životní situace. Mezi tyto služby patří například pečovatelská služba, osobní asistence, terénní odlehčovací služby, domácí zdravotní péče nebo domácí hospicová péče.

MEDAILONEK

Ing. Eliška Hájková je ředitelkou společnosti Ledax o.p.s., která poskytuje registrované terénní sociální a zdravotní služby ve vybraných oblastech Jihočeského kraje. Vystudovala Vysokou školu ekonomickou v Praze, od roku 2006 působí ve skupině DfK Group, jejíž součástí je i Ledax.

KONTAKT/CONTACT:

Eliška Hájková, Ledax o.p.s., Riegrova 1756/51, 370 01 České Budějovice,
Česká republika
E-mail: eliska.hajkova@ledax.cz

Elder care in a home environment

Eliška Hájková

Ledax o.p.s., České Budějovice, Czech Republic

ANNOTATION

Many seniors wish to stay in their own homes as long as possible. Even though their self-sufficiency decreases with age, such a wish may not be unrealistic. Apart from support provided by the family it is possible to use various types of field services – it may be minor assistance in the household, food delivery, accompaniment to a medical facility, medical procedure or rehabilitation services provided at home or palliative care. The contribution will present social and health field services that help senior citizens to manage routine daily activities, as well as challenging life situations. The services include home care service, personal assistance, field respite services, health services provided at home or home-based hospice care.

ABOUT THE AUTHOR

Ing. Eliška Hájková is a director of the public benefit organization Ledax o.p.s., which provides registered social and health field services in certain parts of the South Bohemian region. She graduated from the University of Economics in Prague and since 2006 she has worked for the DfK Group, of which Ledax is a member.

Každodenní život smíšených věkových skupin v cohousingové komunitě a úvod do vzniku a současného stavu cohousingových komunit v Dánsku

Laura Juvik

Cohousingová komunita Lange Eng, Dánsko

ANOTACE

Cohousing je společenství soukromých domovů rozšířené o společná zařízení, aktivity a zapojení jeho obyvatel. Vznikl koncem 60. let v Dánsku. Tento termín se taktéž používá pro jiné skupiny občanů, jako např. seniory, zdravotně znevýhodněné občany, a to jak v soukromé, tak ve veřejné sféře. Cohousing umožňuje užší interakci mezi jeho obyvateli, z čehož vyplývají jeho sociální, praktické, ekonomické a ekologické výhody. Jeho obyvatelé si často zvolí tento životní styl, jelikož se chtějí stát součástí komunity, efektivně trávit svůj volný čas a získat bezproblémový přístup k utváření sousedských vazeb.

Cohousingová komunita Lange Eng, Albertslund, Dánsko: 54 bytových jednotek, přibližně 100 dospělých, 100 dětí, založena v roce 2008, soukromé bydlení. Společná zařízení: společná budova o rozloze 600 m², jídelna s místy pro 130 osob, herní prostory, salonek a kavárna, malé kino, dílna, společná zahrada o rozloze 4 000 m², hřiště, ohniště, kurník, společná zahradní posezení a soukromé terasy. Společné stravování 6 dní v týdnu, možnost odnést si jídlo s sebou. Všichni obyvatelé přispívají organizaci a podílejí se svou každodenní prací na chodu komunity, nejsou zde žádní zaměstnanci.

MEDAILONEK

Ing. Arch. Laura Juvik, Královská dánská akademie výtvarných umění, obor architektura; 17 let praxe jako projektová manažerka jak ve veřejném, tak v soukromém sektoru, podílejí se na projektech týkajících se zapojení koncových uživatelů, spoluvytváření, plánování, rozvoji a přestavbě v oblastech školství, veřejných prostor a ubytovacích projektů. Spoluzakladatelka cohousingové komunity v Lange Eng v Dánsku.

KONTAKT/CONTACT:

Laura Juvik, Cohousingová komunita Lange Eng, Dánsko
E-mail: laurajuvik@hotmail.com

Daily life in a cohousing community for mixed ages and an introduction to the origin and state of cohousing communities in Denmark

Laura Juvik

Cohousing community Lange Eng, Denmark

ANNOTATION

Cohousing is a community of private homes and extended common facilities, engagement and activities. Origin in Denmark late 1960s. Term is also used for other groups e.g. seniors, disabled citizens, both private and public. Cohousing enables closer interaction among neighbors and thereby provides social, practical, economic, and environmental benefits. Residents often choose this lifestyle to be part of a community, optimize their spare time and to get hasslefree access to socializing in a close neighborhood.

Daily life in co-housing community Lange Eng, Albertslund, Denmark: 54 living units, app. 100 adults, 100 children, established 2008, private housing. Common facilities: 600 m² common house; a dining hall seating 130 people, play areas, lounge & café, a small cinema, a workshop, 4000 m² common garden, playgrounds, campfire, chicken coop, shared garden seating areas and private patios. Common meals 6 days/week, take away is optional. All residents contribute to organization and day-to-day chores, no employees.

ABOUT THE AUTHOR

Cand. Arch. Laura Juvik, The Royal Danish Academy of Fine Arts, School of Architecture; 17 years of experience as Project Manager in both the public and the private sector working with projects regarding user involvement, co-creation, planning, developing and rebuilding in fields such as schools, community areas and housing projects. Co-founder of the cohousing community Lange Eng, Denmark.

Zkušenosti s Namasté Care v Domově pro seniory Strážnice

Miroslava Kouřilová

Domov pro seniory Strážnice, příspěvková organizace, Strážnice, Česká republika

ANOTACE

Program Namasté je zaměřený na péči o klienty se syndromem demence, podle zakladatelky programu – Joyce Simard – je rozdělený na Namasté Klub a Namasté Care. Pomáhá pečujícím, aby nezapomínali, že každý člověk od narození až do smrti potřebuje blízkost a vřelost, potřebuje být člověkem, součástí společenství, přínosný pro společnost a blízké. V příspěvku se autorka věnuje zkušenostem z procesu zavádění programu Namasté v Domově, popisuje, jak s Namasté začínali, jak probíhalo proškolení a motivace pracovníků, výběr pomůcek, prostorů a technik vhodných pro zavedení programu. Zmiňuje přínos zavedení programu v organizaci. Pozornost věnuje hlavním prvkům programu Namasté péče, jako jsou „Úcta k vnitřnímu duchu“, což znamená ohleduplný přístup k lidem s projevy syndromu demence. Dále se věnuje zkušenostem s předáváním svých zážitků, znalostí a dovedností formou stáží pro pracovníky v sociálních službách z jiných zařízení a spolupráci s nimi.

MEDAILONEK

Mgr. Miroslava Kouřilová v letech 1981–85 absolvovala Střední zdravotnickou školu v Kyjově, v Domově pro seniory ve Strážnici pracuje od roku 1986 nejdříve jako zdravotní sestra, od roku 1995 jako staniční sestra a dále na pozici vedoucí úseku sociálně zdravotní péče. V roce 1997 ukončila specializační studium v oboru gerontologie v NCO NZO Brno. V letech 2005–11 absolvovala magisterské studium sociální pedagogiky na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Od roku 2016 pracuje v týmu pro Certifikace Vážka, jako externí spolupracovnice ČALS.

KONTAKT/CONTACT:

Miroslava Kouřilová (ředitelka Domova pro seniory Strážnice), Domov pro seniory Strážnice, příspěvková organizace, Preláta Horného 515, 696 62 Strážnice, Česká republika
E-mail: vrchnisestra@ddstraznice.cz

Experience with Namasté Care in the Retirement Home in Strážnice

Miroslava Kouřilová

Retirement Home Strážnice, public benefit organization, Strážnice, Czech Republic

ANNOTATION

The Namasté programme focuses on clients with a dementia syndrome; according to Joyce Simard – the programme founder – the programme is divided into Namasté Club and Namasté Care. It helps the carers to remember that every person, from birth to death, needs closeness and warmth, everybody needs to be a human being, a part of the society, to contribute to the society and to the family and neighbours. The contribution presents experiences from the process of introduction of the Namasté programme into the Retirement Home, our beginnings with Namasté, training and motivating the employees, how we selected aids, premises and techniques suitable for the implementation of the programme. She also mentions benefits of the programme implementation in the organization. Attention is paid to the main elements of the Namasté care programme, such as “Respect to the inner spirit”, which means a considerate approach to people with symptoms of dementia. The contribution will also describe how we share our experience, knowledge and skills by offering internships in our retirement home to workers from other social care facilities and mutual cooperation with these facilities.

ABOUT THE AUTHOR

Mgr. Miroslava Kouřilová graduated from a secondary medical school in Kyjov (1981–85), and she has worked in the retirement home in Strážnice since 1986, initially as a nurse, from 1995 as a ward nurse and then as the head of the social and health care section. In 1997, she graduated from a specialization course in gerontology at the National Center of Nursing and Paramedical Specializations (NCO NZO) in Brno. In 2005–11, she studied a master’s programme Social Pedagogy at the Tomas Bata University in Zlín. Since 2016 she has worked in the certification team Vážka as an external collaborator of the Czech Alzheimer Society.

Důstojné stárnutí – síla cohousingu

Irmgard Kravogel

*První rakouská cohousingová komunita „Lebensraum“, Gänserndorf-Süd,
Rakousko*

ANOTACE

Co je to cohousing a jaká skutečná řešení poskytuje seniorům? Cohousingové komunity – jak pro seniory, tak vícegenerační – jsou řešením problému osamělosti a napomáhají k vytváření stability. Tyto domovy jsou vybudovány dle požadavků jejich obyvatel, respektují jejich názory, pomáhají pečovat o seniory jako o nezbytnou a důležitou součást naší kultury a zároveň přispívají k prodloužení jejich životů a zachování jejich nezávislosti. Ve své prezentaci poskytne Irmgard Kravogel svůj osobní pohled na život v cohousingu a představí jeho přínosy pro seniory.

MEDAILONEK

Irmgard Kravogel žila ve Vídni a je zakládající členkou první rakouské cohousingové komunity „Lebensraum“, vzdálené 30 km od Vídně, kde žila od roku 2005. Poté, co odešla do penze z funkce výkonné asistentky, je předsedkyní cohousingu Lebensraum a zavázala se vytvořit z této komunity lepší místo k životu jejich obyvatel. Rovněž se věnuje místním dobročinným aktivitám. Miluje cestování, zpěv a hudbu, četbu a ráda se učí novým věcem a tráví čas v přírodě. Cení si celoživotního vzdělávání a síly vděčnosti.

KONTAKT/CONTACT:

Irmgard Kravogel, Tannengasse 1/16, 2230 Gänserndorf-Süd 0664-16 270 63,
Rakousko
E-mail: i.kravogel@gmx.at

Aging in place – the power of cohousing

Irmgard Kravogel

Austria's first Cohousing Community "Lebensraum", Gänserndorf-Süd, Austria

ANNOTATION

What is cohousing and how does it provide real solutions for seniors? Senior or multi-generational cohousing communities solve loneliness and create stability. Such neighborhoods are made to the specifications of their inhabitants, reflect their voice and keep seniors as a vital and important part of our culture while extending their lives and preserving their independence. In her presentation Irmgard Kravogel gives a personal insight into living in Cohousing and how it can be beneficial for seniors.

ABOUT THE AUTHOR

Irmgard Kravogel used to live in Vienna and is a founding member of Austria's first Cohousing Community "Lebensraum", 30 km outside of Vienna and has lived there since 2005. Having retired from her job as executive assistant she is now the Chairwoman of Lebensraum and committed to make this community a better place for its inhabitants. She is also engaging in local volunteering activities. She loves traveling, singing and making music, reading, learning new stuff and spending time in nature. She values life-long learning and the power of gratitude.

Montessori a demencia

Katarína Levická

*Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb pre dospelých, Holíč,
Slovenská republika*

ANOTACE

Nefarmakologické prístupy v liečbe demencie sa v súčasnosti tešia stále väčšej obľube a intenzívnemu rozvoju. Jedným z takýchto prístupov je aj Montessori prístup. Montessori aktivity, ktoré sa uplatňujú pri práci so seniormi s demenciou, vychádzajú z klasických princípov Montessori pedagogiky. Tá stavia najmä na rozložení úloh na jednotlivé kroky, postupnosti úloh, ich zmysluplnosti a výbere tak, aby rešpektovali záujmy a potreby klientov. Pre Montessori je rovnako dôležitá aj príprava prostredia. Prínosom zapojenia Montessori princípov do práce so seniormi sú predovšetkým miera pozitívneho zapojenia samotných seniorov, udržanie ich pozornosti či redukcia ich rušivého správania. Príspevok sa zaoberá teoretickými princípy využitia Montessori princípov, ich aplikáciou do praxe ako aj niektorými ukážkami aktivít.

MEDAILONEK

Mgr. et Mgr. Katarína Levická, PhD., študovala sociálnu prácu a psychológiu na Trnavskej univerzite v Trnave. Práci so seniormi, najmä so zameraním na cieľovú skupinu seniorov s demenciou, sa venuje dlhodobo. Zúčastňuje sa medzinárodných a celosvetových vedeckých konferencií orientovaných na oblasť demencie a nefarmakologických prístupov k jej liečbe. V súčasnosti pracuje ako riaditeľka v Domove dôchodcov a domove sociálnych služieb pre dospelých v Holíči.

KONTAKT/CONTACT:

Katarína Levická, Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb pre dospelých,
Kátovská 21, 908 51 Holíč, Slovenská republika
E-mail: dd.dss_holic@zupa-tt.sk

Montessori and dementia

Katarína Levická

Retirement Home and Social Services Home for Adults, Holíč, Slovak Republic

ANNOTATION

Non-pharmacology approaches to treatment of dementia have been recently intensely developing and getting more popular. One of such approaches is Montessori. Montessori activities used in work with seniors suffering from dementia are based on classical principles of the Montessori pedagogics. These are based on dividing tasks into individual steps, the sequence of tasks, their meaningfulness and their selection so that they respect interests and needs of the clients. Equally important for the Montessori approach is preparation of the environment. The key benefits of applying the Montessori principles in the work with seniors are particularly the high level of proactive involvement of the seniors, keeping their attention and reduction of their disruptive behavior. The contribution deals with theoretical principles of use of the Montessori principles, their application in practice, as well as examples of some activities.

ABOUT THE AUTHOR

Mgr. et Mgr. Katarína Levická, PhD., studied social work and psychology at the Trnava University in Trnava. She has worked with seniors for a long time, with a particular focus on seniors with dementia. She attends international and global scientific conferences focused on dementia and non-pharmacology approaches to its treatment. Currently, she works as a director of a retirement and social services home for adults in Holíč.

Sociální vyloučení u seniorů 65+ žijících ve vlastní domácnosti a v pobytových sociálních službách

Lenka Motlová

*Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta,
Ústav sociálních a speciálněpedagogických věd, České Budějovice,
Česká republika*

ANOTACE

Sociální exkluze ve stáří patří mezi aktuální témata nejen v České republice. V souvislosti s demografickým stárnutím populace se zvyšuje počet seniorů 65+, kteří jsou ohroženi sociální exkluzí. Sociální vyloučení se týká nejen seniorů 65+ žijících ve vlastní domácnosti, ale také uživatelů pobytových sociálních služeb (domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem). Autorka se v příspěvku zaměří nejen na prezentování stěžejních výsledků z vědeckého projektu COST „Sociální vyloučení u seniorů žijících v domácím prostředí v České republice“ (1. 8. 2018 – 31. 3. 2020), ale i na možnosti sociální práce se seniory v kontextu sociální exkluze a poskytování komplexní péče o seniory v sociálních službách. Příspěvek byl podpořen z projektu „Sociální vyloučení u seniorů žijících v domácím prostředí v České republice“ podpořeného MŠMT ČR (INTER-COST, podprogram INTER-EXCELLENCE, č. LTC 18066).

MEDAILONEK

PhDr. Lenka Motlová, Ph.D., od roku 2003 pracuje jako odborná asistentka na Zdravotně sociální fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Věnuje se sociální práci a dlouhodobě se v rámci vědecko-výzkumné činnosti zabývá zdravotní a sociální péčí o seniory se zaměřením zejména na aktivizační činnosti a terapie (canisterapie, arteterapie, trénování paměti aj.). Předmětem jejího zájmu jsou aktivity a terapie za asistence zvířat (zooterapie), analytická psychologie a jungovská psychoterapie. Byla řešitelkou či spoluřešitelkou několika vědeckých a nevědeckých projektů. Je autorkou řady odborných článků a má rozsáhlou přednáškovou činnost na národních i mezinárodních konferencích.

KONTAKT/CONTACT:

Lenka Motlová, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, Ústav sociálních a speciálněpedagogických věd, Jírovцова 1347/24, 370 04 České Budějovice, Česká republika
E-mail: motlova@zsf.jcu.cz

Social exclusion of seniors 65+ living in their homes and residential care facilities for seniors

Lenka Motlová

University of South Bohemia in České Budějovice, Faculty of Health and Social Sciences, Institute of Social and Special-paedagogical Sciences, České Budějovice, Czech Republic

ANNOTATION

Social exclusion in old age has been one of the topical issues not only in the Czech Republic. In connection with ageing of the population, the number of seniors 65+ at risk of social exclusion has been increasing. Social exclusion concerns not only seniors 65+ who live at home but also those in residential care facilities (senior homes, homes with a special regime). In her contribution, the author will focus not only on key results of the scientific project COST "Social exclusion of seniors in their homes in the Czech Republic" (1. 8. 2018 – 31. 3. 2020), but also on possibilities of social work with seniors in the context of social exclusion and provision of comprehensive social care to seniors in residential care. The contribution has been supported from the project "Social exclusion of seniors in their homes in the Czech Republic" supported by the Ministry of Education, Youth and Sports of the Czech Republic (INTER-COST, sub-programme INTER-EXCELLENCE, No. LTC 18066).

ABOUT THE AUTHOR

PhDr. Lenka Motlová, Ph.D., has worked at the Faculty of Health and Social Sciences of the University of South Bohemia in České Budějovice as an assistant professor since 2003. She focuses on social work and in her scientific research she has dealt in the long term with health and social care of seniors, paying attention particularly to activation practices and therapies (canistherapy, art therapy, memory training etc.). She is interested in activities and therapy assisted by animals (zootherapy), analytical psychology and Jungian psychotherapy. She acted a researcher and co-researcher in several non-scientific and scientific projects. She is an author of a number of specialized papers and she has been lecturing extensively at national and international conferences.

Nové trendy v nefarmakologické terapii v péči o seniory s demencí

Eva Procházková

*Univerzita Palackého v Olomouci, Fakulta zdravotnických věd,
Ústav ošetrovatelství, Olomouc, Česká republika*

ANOTACE

Podle demografických dat bude v roce 2040 největší počet seniorů s průměrným věkem 80 let. Hledají se nyní ekonomicky relevantní systémy, které mohou tuto systémovou zátěž zvládnout, podmínkou je ovšem odborná koncepce pro nastavení sociálně-zdravotních služeb v cíleném pojetí péče o seniory a seniory s onemocněním demence. Především jsou zde zastoupeny různé formy péče v rovině nefarmakologické terapie, které mají přímý vztah k ovlivnění kvality poskytovaných služeb. Uplatnění poznatků z jednotlivých modelů, koncepcí a konceptů péče o seniory přináší daleko uchopitelnější mechanismy pro výuku, praxi a kontrolu kvality péče, která musí být měřitelná, transparentní a hlavně reálná. Koncepce biografické péče o seniory vychází z modelů péče podle E. Böhma, M. Krohwinkel a C. Kooij. Koncepce biografické péče o seniory podle E. Procházkové přináší do české praxe metodické postupy, jako instrumenty péče, a to nejen pro neformální pečující, ale i pro pečující v ambulantních, terénních a pobytových službách.

Na základě dlouhodobé spolupráce s projektovými domy byla tato koncepce vyvinuta a prověřena v české praxi. Nyní prochází výzkumným šetřením se zaměřením na srozumitelnost jednotlivé terminologie.

MEDAILONEK

PhDr. Eva Procházková, PhD., specialista ve svém oboru na péči o klienty s demencí. V současnosti se podílí na vědecko-výzkumných pracích ENPP (Evropská síť pro vědu a výzkum psychobiografické péče) a je členkou odborné komise pro udělování ceny E. Böhma za inovativní přístup v péči za spolupráce odborného časopisu LAZARUS v Rakousku.

V České republice založila Institut Erwina Böhma a propaguje tento inovační model péče ve svých přednáškách, vzdělávacích kurzech a odborných konferencích. Pedagogickou a publikační činnost stále doplňuje svými poznatky z přímé praxe a dalším vzděláváním.

KONTAKT/CONTACT:

Eva Procházková, Univerzita Palackého v Olomouci, Fakulta zdravotnických věd,
Ústav ošetrovatelství, Hněvotínská 3, 775 15 Olomouc, Česká republika
E-mail: eva.prochazkova@upol.cz

Biographical approach as a part of non-pharmacological therapy in the care of seniors with dementia

Eva Procházková

Palacký University Olomouc, Faculty of Health Sciences, Institute of Nursing, Olomouc, Czech Republic

ANNOTATION

According to demographic data, the number of seniors with the average age of 80 will reach its high in 2040. Currently, economically relevant systems have been sought to handle such a system load; a precondition, however, is to have a professional concept to setup social-health services with a targeted approach to care of seniors and seniors with dementia. The trends include particularly various forms of non-pharmacological therapy with a direct ability to influence quality of the provided services. Application of findings from the individual models, concepts and care approaches to the care of seniors brings far more comprehensible mechanisms for training, practices and control of quality of the care, which shall be measurable, transparent and, above all, realistic. The concept of biographical care of seniors is based on models developed by E. Böhm, M. Krohwinkel and C. Kooij. According to E. Procházková, the concept of biographical care of seniors has brought to the Czech practice methodical procedures as instruments of the care, not only for informal carers, but also for carers in outpatient, field and residential care services.

The concept has been developed and verified in the Czech Republic based on long term cooperation with homes involved in the project. Currently, a research survey has been under way with a focus on understandability of the terminology.

ABOUT THE AUTHOR

PhDr. Eva Procházková, PhD., is a specialist in the care of clients with dementia. At present, she has been involved in scientific research activities of ENPP (European Network for Science and Research of Psychobiographical Care) and she is a member of an expert commission for awarding the E. Böhm prize for innovative approach to care, in cooperation with the professional journal LAZARUS in Austria.

She founded the Erwin Böhm Institute in the Czech Republic and she has been promoting the innovative care model in her lectures, training courses and at professional conferences. She continually integrates her findings from practical experience and further education.

Důstojné stárnutí

Jaroslava Šibravová ^{1,2}

¹ *Centrum pro důstojné stárnutí Sue Ryder, Česká republika*

² *Ministerstvo práce a sociálních věcí, Česká republika*

ANOTACE

Příspěvek si klade za cíl přiblížit účastníkům konference hlavní myšlenku a realizaci projektu Centrum pro důstojné stárnutí Sue Ryder. Ambicí tohoto inovativního projektu je během následujících tří let otestovat možnosti sociální práce metodou case managementu v českých podmínkách, poznatky pečlivě zaznamenat a upravit do podoby studijního materiálu určeného pro výuku v českých školách. Malý realizační tým se průběžně zabývá nejen mapováním současné realizace case managementu v ČR, ale i vyhledáváním a studiem zahraničních inspirací a funkčních vzorů. Studuje formy, způsoby a dosud vytvořené metodiky, aby jich využil a case management „ušil na míru“ českým podmínkám a cílové skupině seniorů. Získané poznatky ověřuje při vlastní práci s touto cílovou skupinou.

MEDAILONEK

Mgr. et Mgr. Jaroslava Šibravová absolvovala vysokoškolská studia v oblasti sociální práce a vedení neziskových a zdravotnických organizací. Od roku 2005 pracuje s cílovou skupinou seniorů. Nejdříve pracovala v hospici, poté v domově pro seniory a na částečný úvazek pracuje několik let i na Ministerstvu práce a sociálních věcí. V projektu má na starosti řízení, průběh realizace a odborné směřování projektu. K problematice případové sociální práce se seniory se dostala v zahraničí před 13 lety a od té doby se snaží o využívání funkčních prvků i v českých podmínkách.

KONTAKT/CONTACT:

Jaroslava Šibravová, Domov Sue Ryder, z. ú., Michelská 1/7, 140 00 Praha 4 – Michle, Česká republika

E-mail: jaroslava.sibravova@sue-ryder.cz

Aging with dignity

Jaroslava Šibravová ^{1,2}

¹ *Centre for Aging with Dignity Sue Ryder, Czech Republic*

² *Ministry of Labour and Social Affairs, Czech Republic*

ANNOTATION

This contribution seeks to present to the conference participants the main idea and implementation of the project Centrum for Aging with Dignity Sue Ryder. The ambition of this innovative project in the coming three years is to test possibilities of social work using a case management method in the conditions of the Czech Republic, to carefully record the results and to adapt them into study materials for teaching at Czech schools. A small implementation team has been continually performing not only mapping of the current application of case management in the Czech Republic, but it is also looking for and studying foreign inspiration and functional examples. The team investigates forms, methods and existing methodologies that can be used and to "customize" case management for the Czech conditions and the target group of seniors. The team also verifies the obtained findings in their own work with the mentioned target group.

ABOUT THE AUTHOR

Mgr. et Mgr. Jaroslava Šibravová graduated from a university programme in social work and management of non-profit and healthcare organizations. Since 2005 she has worked with the target group of seniors. In the past she worked in a hospice, later in a senior home and for several years she has also been working part time for the Ministry of Labour and Social Affairs. In the project she is in charge of management, implementation and professional focus of the project. Her interest in case management of social work started abroad 13 years ago and since then she has sought to use its functional elements also in the Czech conditions.

Partneři/Partners:

**T A
Č R**

Tato mezinárodní konference je spolufinancována se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci projektu Model péče o seniory v pobytových zařízeních v konceptu třístupňového bydlení (číslo: TL 01 0000 32).

**Technologická
agentura
České republiky**

This international conference is organized with the financial support of the Technology Agency of the Czech Republic as part of the project A Care Model for Seniors in Housing Facilities in the Concept of Three-stage Housing (number: TL 01 0000 32).